

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเกษตรเป็นอาชีพที่สำคัญสำหรับประเทศกำลังพัฒนาเพราะถือว่าสินค้าทางการเกษตรเป็นพื้นฐานของสินค้าอุตสาหกรรม การเกษตรประกอบด้วยกิจกรรม การเลี้ยงสัตว์ การประมง และการทำป่าไม้ ซึ่งเป็นอาชีพที่ทำรายได้ให้แก่ประเทศไทยเป็นอย่างมากตั้งแต่อดีต โดยโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศปี 2547 ในส่วนของภาคเกษตรมีสัดส่วนร้อยละ 13.76 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2547: ออนไลน์) และปริมาณแรงงานในภาคเกษตรมีสัดส่วนถึงร้อยละ 42 (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2546 : ออนไลน์)

นอกจากนี้มูลค่าการส่งออกสินค้าภาคการเกษตรในปี 2546 ตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนพฤศจิกายนรวม 11 เดือนมีมูลค่าทั้งสิ้น 731,605.39 ล้านบาท สูงกว่ามูลค่าการส่งออกสินค้าภาคการเกษตรของปี 2545 ทั้งปีเป็นจำนวน 37,202.65 ล้านบาท นอกจากนี้ยังคาดคะเนอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของปี 2547 (ณ ราคาคงที่ปี 2531) ว่าสาขาพืชจะมีอัตราการเจริญเติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.4 สาขาบริหารทางการเกษตรมีอัตราการเจริญเติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.04 และสาขาแปรรูปเกษตรอย่างง่ายจะมีอัตราการเจริญเติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 6 (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2547: ออนไลน์)

จังหวัดแพร่เป็นจังหวัดที่ประชากรมีรายได้ในสาขาเกษตรกรรมร้อยละ 15.38 หรือคิดเป็นมูลค่า 1,962 ล้านบาท โดยมีพื้นที่เพื่อการเกษตร 616,931 ไร่หรือร้อยละ 15.10 ของ พื้นที่ทั้งหมด (ที่ว่าการอำเภอเมือง จังหวัดแพร่, 2546: ออนไลน์) พืชเศรษฐกิจที่สำคัญมีอยู่หลายชนิดได้แก่ ข้าว ข้าวโพด ถั่วเขียว ถั่วเหลือง เป็นต้น สินค้าเกษตรส่วนใหญ่จะมีการซื้อขายแลกเปลี่ยนในตลาดท้องถิ่นก่อน โดยคนกลางในตลาดท้องถิ่นมีหน้าที่รวบรวมสินค้าจากเกษตรกร ผู้ผลิตต่างๆ ซึ่งอยู่กระจัดกระจายทั่วไป ดังนั้นตลาดท้องถิ่นมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับเกษตรกรผู้ผลิตเนื่องจากเกษตรกรอยู่ห่างไกลในชนบทซึ่งจะทำให้เสียค่าใช้จ่ายในการขนส่งสูง

ตลาดท้องถิ่นในจังหวัดแพร่ประกอบด้วยคนกลางหลายประเภท ได้แก่ ตัวแทน (Broker or Commission) สถาบันเกษตรกร (Agriculture Institute) พ่อค้าท้องถิ่น (Local Merchant) พ่อค้าขายปลีก (Retailer) และสหกรณ์การเกษตร (Farmers's Cooperative) จากทะเบียนผู้รับซื้อสินค้าเกษตร จังหวัดแพร่ พบว่า มีผู้รับซื้อสินค้าเกษตรภายในจังหวัดแพร่จำนวนทั้งสิ้น 47 แห่ง (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดแพร่, 25747) นอกจากนี้ยังมีแหล่งรับซื้อรายย่อยอีกเป็นจำนวนมากที่ไม่ได้จดทะเบียนการค้า ทำให้การตลาดภายในจังหวัดมีการแข่งขันกันสูง นอกจากการแข่งขันกันภายในจังหวัดแล้วยังรวมถึงการแข่งขันกับตลาดในจังหวัดใกล้เคียงอีกด้วยเช่นจังหวัดน่านและจังหวัดพะเยา ซึ่งเกษตรกรสามารถนำสินค้าผลิตผลทางการเกษตรจากจังหวัดดังกล่าวมาจำหน่ายได้

ห้างหุ้นส่วนจำกัด ชุนเฮงหลีเด่นชัย เป็นธุรกิจของจังหวัดแพร่ที่เปิดกิจการมานานตั้งแต่ปี พ.ศ. 2527 ทำธุรกิจรับซื้อผลิตผลทางการเกษตรประเภทพืชไร่จากเกษตรกรในท้องถิ่นและจังหวัดใกล้เคียง จัดเป็นกิจการดั้งเดิมของท้องถิ่นที่เติบโตมาพร้อมกับความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการผลิตด้านการเกษตรของเกษตรกรและในปัจจุบันต้องการที่จะปรับปรุงการบริการให้แก่ลูกค้า ซึ่งเป็นเกษตรกรที่นำผลิตผลทางการเกษตรมาขายให้แก่ห้างหุ้นส่วนจำกัด ชุนเฮงหลีเด่นชัย ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาถึงความพึงพอใจของเกษตรกรต่อการรับซื้อผลิตผลทางการเกษตรของห้างหุ้นส่วนจำกัด ชุนเฮงหลีเด่นชัย อำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ ข้อมูลที่ได้จะให้เป็นแนวทางในการวางแผนการตลาดให้สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้าเป้าหมายต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาถึงความพึงพอใจของเกษตรกรต่อการรับซื้อผลิตผลทางการเกษตร กรณีศึกษา ห้างหุ้นส่วนจำกัด ชุนเฮงหลีเด่นชัย อำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบถึงความพึงพอใจและปัญหาของเกษตรกรต่อการรับซื้อผลิตผลทางการเกษตร กรณีศึกษา ห้างหุ้นส่วนจำกัด ชุนเฮงหลีเด่นชัย อำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่
2. เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงกลยุทธ์การตลาดของห้างหุ้นส่วนจำกัด ชุนเฮงหลีเด่นชัย และเพื่อให้ผู้ประกอบการอาชีพคนกลางในตลาดท้องถิ่นนำไปใช้ในการวางแผนการตลาด รวมถึงการปรับและพัฒนากลยุทธ์ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกรที่นำผลิตผลทางการเกษตรมาขายและเป็นข้อมูลสำหรับผู้สนใจ

นิยามศัพท์

ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับความรู้สึกของเกษตรกรที่มีต่อการรับซื้อผลิตผลทางการเกษตร ของห้างหุ้นส่วนจำกัด ชุนเฮงหลีเด่นชัย อำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ ที่มีต่อหลักการและข้อพิจารณาต่างๆ ที่มีบทบาทต่อความสำเร็จของงานการจัดซื้อ ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านคุณภาพที่ถูกต้อง ด้านจำนวนที่ถูกต้อง ด้านซื้อจากผู้ขายที่ถูกต้อง ด้านราคาที่ถูกต้อง และด้านจังหวะเวลาที่ถูกต้อง

เกษตรกร หมายถึง เกษตรกรและผู้ที่มาจำหน่ายผลิตผลทางการเกษตรที่ห้างหุ้นส่วนจำกัด ชุนเฮงหลีเด่นชัย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

การรับซื้อ หมายถึง ขั้นตอนการรับซื้อที่เกิดจากหลักการและข้อพิจารณาต่างๆที่มีบทบาทต่อความสำเร็จของงานการจัดซื้อ คือ การซื้อให้ได้คุณภาพที่ถูกต้อง (The Right Quality) การซื้อให้ได้จำนวนที่ถูกต้อง (The Right Quantity) การซื้อจากผู้ขายที่ถูกต้อง (The Right Source of Supply) การซื้อให้ได้ราคาที่ถูกต้อง (The Right Price) การซื้อในจังหวะเวลาที่ถูกต้อง (The Right Time)

ห้างหุ้นส่วนจำกัด ชุนเฮงหลีเด่นชัย หมายถึง ร้านค้าที่ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการรับซื้อและจำหน่ายผลิตผลทางการเกษตรประเภทพืชไร่ได้แก่ ข้าวโพด ถั่วเหลือง มันสำปะหลัง ครั่ง ปอ มะขาม เป็นต้น รวมถึงจำหน่ายสารกำจัดวัชพืชและปุ๋ย ตั้งอยู่ที่ 61/1 หมู่ 1 ต.เด่นชัย อ.เด่นชัย จ.แพร่